

**Stanowisko Konwentu Powiatów Województwa Dolnośląskiego z dnia 27.06.2024 r.
w sprawie Rządowego Programu przekazania środków z budżetu państwa na
podniesienie wynagrodzeń pracującym w sektorze usług społecznych.**

W związku z podjętymi uchwałami w sprawie ustanowienia Rządowych Programów umożliwiających w 2024-2027 przekazanie środków z budżetu państwa jednostkom samorządu terytorialnego na podniesienie wynagrodzeń pracującym w sektorze usług społecznych dla mieszkańców, wnosimy o rozważenie możliwości dokonania zmian w katalogu osób ujętych do otrzymania świadczenia 1 000,00 zł tj. poprzez uwzględnienie w nim trzech, niżej opisanych grup pracowników/współpracowników.

I. Pracownicy realizujący zadania z zakresu rehabilitacji społecznej (środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych).

- *Uchwała Nr 62 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”.*

Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej (środki PFRON), jak i zadań wynikających z Rządowych Programów pomocy społecznej ma na celu poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnościami, seniorów oraz ich rodzin. Pracownicy Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie realizujący ww. zadania zostali wykluczeni z otrzymania dodatku motywacyjnego przez Radę Ministrów. Wysokie kompetencje, kwalifikacje, zaangażowanie w działania pomocowe wymagają od nich odpowiedzialności i poczucia świadomości przy realizacji ważnych zadań społecznych. Wykonując swoją pracę, w celu wywiązywania się z powierzonych obowiązków, muszą być wysoce wydajni i skuteczni w działaniu, dzięki temu są w stanie realizować ambitne cele i osiągać sukcesy na rzecz Powiatów i ich mieszkańców.

Skalę pomocy świadczonej na rzecz osób z niepełnosprawnością, w tym seniorom przedstawia analiza danych realizowanych przez Powiaty w głównej mierze przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, które:

- 1) Realizują zadania z zakresu rehabilitacji społecznej dofinansowanych ze środków PFRON.
- 2) Koordynują działania strategiczne:
  - a) Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

b) Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych.

c) Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

- 1) Rozwijają i wprowadzają proces deinstytucjonalizacji poprzez usługi asystencji osobistej w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością poprzez realizację Rządowych Programów zwiększających szanse osób z niepełnosprawnościami na prowadzenie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia.
- 2) Realizują programy społeczne, celem wyeliminowania lub zmniejszenia barier ograniczających uczestnictwo osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji.
- 3) Wspierają merytorycznie projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
- 4) Tworzą nowe i wspierają już istniejące formy kompleksowej rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami tj. Warsztaty Terapii Zajęciowej.
- 5) Podejmują działania zmierzające do określenia potrzeb osób z niepełnosprawnością oraz poprawy jakości ich życia - w miejscu zamieszkania osób z niepełnosprawnością, w szczególności osób z niepełnosprawnością ruchową np. wózki inwalidzkie.
- 6) Dokonują oceny sytuacji społecznej osoby niepełnosprawnej i jej potrzeb w zakresie rozwijania umiejętności społecznych, przy udziale pracownika socjalnego (*turnusy rehabilitacyjne*).
- 7) Wspierają osoby z niepełnosprawnościami, w tym ich rodziny poprzez:
  - a) udzielanie poradnictwa w zakresie ulg, uprawnień, obowiązujących przepisów,
  - b) pomoc w składaniu wniosków o dofinansowanie (*w formie papierowej, elektronicznej - system SOW*),
  - c) upowszechnianie bieżących, ważnych informacji za pomocą mediów lokalnych, stron internetowych.
- 1) Współpracują z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnością.

Wysokie kompetencje, kwalifikacje, empatia kadry pomocy społecznej zaangażowanej w realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej umożliwiają osobom z niepełnosprawnościami uczestnictwo w życiu społecznym między innymi poprzez: wyrabianie zaradności osobistej, pobudzanie ich aktywności społecznej, wyrabiania umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, kształtowania w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji i likwidacji barier. Nie bez znaczenia jest także fakt, iż ww. grupa to nie tylko urzędnicy, którzy przyznają dofinansowanie, ale osoby które zapewniają osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym pełne wsparcie i bezpieczeństwo w trakcie pełnionej służby, przy czym reprezentują wysoki poziom jakości wykonywanej pracy, opierający się na życzliwości

i poszanowaniu godności osobistej każdego mieszkańca Powiatu. Wskazana grupa pracowników, która na co dzień zmagają się z rozwiązywaniem trudnych spraw społecznych dotyczących szerokiego grona osób z niepełnosprawnościami, w tym także ich rodzin - nie została niestety objęta możliwością dofinansowania w kwocie 1000 zł.

II. Pracownicy Warsztatów Terapii Zajęciowej.

- *Uchwała Nr 62 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”.*

Pracownicy Warsztatów Terapii Zajęciowej nie zostali uwzględnieni w statystyce resortowej w postaci uprawnienia do dodatku motywacyjnego.

Pracownicy Warsztatów (w szczególności: instruktorzy terapii zajęciowej, specjaliści ds. rehabilitacji lub rewalidacji, psycholog) pełnią bardzo ważną rolę w realizacji zadań na rzecz osób z niepełnosprawnością, w tym osób wymagających wysokiego poziomu wsparcia, w szczególności z zaburzeniami psychicznymi oraz osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Zakres świadczonego wsparcia jak i formy realizowane przez pracowników Warsztatów są analogiczne do zakresu usług oferowanego w ośrodkach wsparcia ujętych w katalogu osób zakwalifikowanych do dodatku motywacyjnego (*m.in. środowiskowe domy samopomocy, dzienne domy pomocy, kluby samopomocy*). Zakres obowiązków pracowników ww. grupy osób wymaga nie tylko wysokich kompetencji zawodowych, ale przede wszystkim wysokiego poziomu empatii, zrozumienia i szacunku dla osób z niepełnosprawnością. Nie bez znaczenia są również wysokie kwalifikacje zawodowe tj. wykształcenie wyższe, w tym kwalifikacje specjalistyczne.

Działania pracowników Warsztatów Terapii Zajęciowej polegające w szczególności na zastosowaniu technik terapii zajęciowej zmierzających do rozwijania:

- umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej osób z niepełnosprawnością,
- psychofizycznych sprawności,
- specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających podjęcie pracy na otwartym lub chronionym rynku pracy,

To m.in. z tych powodów nie powinny oni pozostać na marginesie finansowego wsparcia Rządu.

III. Pracownicy placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka (umowy cywilno-prawne).

- Uchwała Nr 61 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027”.
- Uchwała Nr 63 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”.

Rządowy program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”, który jest adresowany do pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej zatrudnionych przez jednostki organizacyjne powiatów, nie obejmuje wsparciem osób zatrudnionych na podstawie umów cywilno-prawnych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz osób zatrudnionych na podstawie ww. umów do pomocy w rodzinach zastępczych zawodowych oraz rodzinnych domach dziecka.

Przykładem może być Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie gdzie umowami zlecenia objętych jest łącznie **30 osób** (placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, rodzinne domy dziecka, rodziny zastępcze zawodowe), które wykonują bezpośrednią pracę związaną z opieką nad dziećmi w łącznym miesięcznym wymiarze godzin - około 4 520 oraz **3 osoby** (placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego i interwencyjnego). Mając na uwadze liczbę wszystkich osób zatrudnionych w formie umów o pracę oraz umów cywilno-prawnych, która wynosi 102 osoby, wskaźnik pracowników pomocy społecznej pominiętych w Programie Rządowym wynosi 32,65% (33 osoby zatrudnione na umowy cywilno-prawne we wszystkich formach pieczy zastępczej).

Pominięcie ww. osób, w sytuacji kiedy wykonują takie same obowiązki i realizują taki sam zakres czynności jak osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę jest wysoce krzywdzące. Należy podkreślić, iż praca w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinach zastępczych zawodowych i rodzinnych domach dziecka jest bardzo odpowiedzialnym zadaniem wymagającym wiedzy, umiejętności i doświadczenia w pracy z dziećmi w każdym wieku. Zatrudnione osoby pracują w systemie trzymianowym 7 dni w tygodniu, w tym weekendy i święta. Bezspornym jest fakt, iż dodatek motywacyjny dla pracowników bezpośrednio zaangażowanych w opiekę nad dziećmi bardzo często z dużymi deficytami i zaburzeniami emocjonalno-rozwojowymi wpłynie na wysokie zaangażowanie w opiece nad wychowankami.

Wzrastająca każdego roku liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz braki kadrowe w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, jak również w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka powinny skłonić decydentów do rozważenia objęciem rządowym programem wszystkich osób wykonujących zadania związane z opieką nad dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej bez względu na rodzaj umowy.

Znalezienie kompetentnych i dyspozycyjnych osób do pracy z dziećmi na obecnym rynku pracy to trudne zadanie, a przyznanie dodatku niewątpliwie miałyby funkcję motywacyjną i pozwoliłoby na uniknięcie rotacji, co ma ogromne znaczenie dla małoletnich dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, które przywiązują się do swoich opiekunów, w szczególności gdy ich poczucie bezpieczeństwa było już niejednokrotnie zaburzone. Z uwagi na comiesięczną zmienność godzin rozliczeniowych w grupie współpracowników tj. zmienność godzin faktycznie przepracowanych, poddajemy pod rozagę jako sposób rozliczenia w stosunku do osób zatrudnionych na umowy cywilno-prawne ryczałt, przy założeniu w tym przypadku niższego, ale odczuwalnego dodatku motywacyjnego (np. w wysokości np. 500,00 zł miesięcznie).

Mając powyższe na uwadze wnosimy jak na wstępie i zwracamy się do Pani Minister Agnieszki Dziemianowicz-Bąk z uprzejmą prośbą o dokonanie zmian w przedłożonych rozwiązaniach prawnych poprzez przyznanie dodatku motywacyjnego dla wykluczonych pracowników PCPR (rehabilitacja społeczna), pracowników Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz osób zatrudnionych na podstawie umów cywilno-prawnych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinach zastępczych zawodowych, w rodzinnych domach dziecka, świadczących pomoc i wsparcie na rzecz mieszkańców Powiatów. Wyrażając wdzięczność i całkowicie popierając kierunek zaproponowanych przez Ministerstwo zmian z jednej strony - z drugiej z niepokojem wsłuchujemy się w głosy społeczne o nierównym traktowaniu pracowników pomocy społecznej, o niesprawiedliwym, a wręcz krzywdzącym podejściu resortu do części z nich. Obawy budzą także pierwsze komunikaty płynące ze stolicy, które próbują przerzucić odpowiedzialność za ewentualne podwyżki (wypłacane dodatki) na samorządy, jako dysponentów środków publicznych. Stanowczo podkreślamy, że nie mając kompleksowej wiedzy na temat kształtowania się dochodów JST na lata przyszłe, nie ma żadnej możliwości aby o takich rozwiązaniach odpowiedzialnie rozmawiać, o przyznawaniu finansowanie już w ogóle nie wspominając. Licząc na jak zawsze pozytywne, kompleksowe i konstruktywne podejście Pani Minister do przedkładanego tematu – pozostajemy do Pani dyspozycji.

Z poważaniem
Przewodniczący Konwentu
Powiatów Województwa Dolnośląskiego

Artur Bieliński

